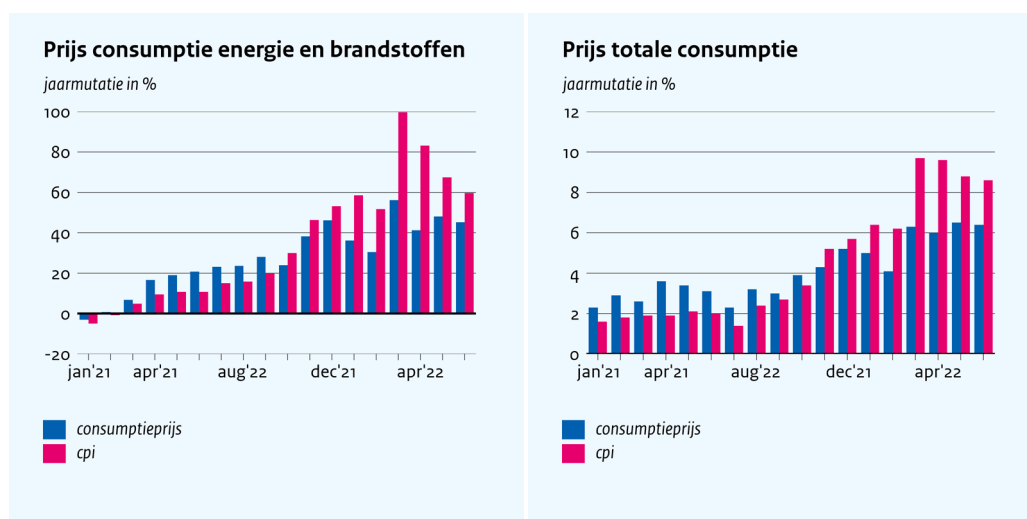

Koopkrachtklap, consumptiegroei?

De groei van de reële huishoudconsumptie is in 2022 positief, zelfs hoog met 5,7%, terwijl de koopkracht in 2022 daalt met 6,8%. In 2023, als de geraamde koopkracht wat herstelt, is de consumptiegroei juist laag. Er zijn verschillende verklaringen voor deze ogenschijnlijke tegenstelling.

Voor de koopkrachtberekeningen wordt de cpi-inflatie gebruikt. De cpi meet de prijsontwikkeling van goederen en diensten zoals ze op dat moment op de markt aangeboden worden. Wat betreft energiecontracten is eerder vastgesteld dat de prijsstijging voor huishoudens op dit moment daarmee overschat wordt, omdat mensen met een vast contract aanvankelijk niets van deze prijsstijging merken. De prijs die in de Nationale rekeningen wordt gebruikt om de consumptie van huishoudens te meten en ook om het beschikbaar huishoudinkomen reël te maken, is een andere, namelijk de prijs consumptieve bestedingen (consumptieprijs). Er zijn meerdere methodologische verschillen tussen deze twee indices; de belangrijkste gezien de huidige economische situatie is dat het CBS in de consumptieprijs ook een prijsinschatting van bestaande contracten meeneemt. Het gevolg in de huidige situatie is dat de consumptieprijs langzamer oploopt dan de inflatie. De gevolgen voor de reële consumptie zijn dan ook later te zien dan de gevolgen voor de koopkracht.

Maandcijfers consumptieprijs en cpi-component energie en brandstoffen en totaal

Bron: CBS ([link](#))

De groeicijfers van de consumptie op jaarbasis worden daarnaast beïnvloed door overloop. De consumptie is in de tweede helft van 2021 en in de eerste helft van 2022 flink gegroeid. In de tweede helft van 2022 groeit de consumptie niet meer, maar dat heeft maar weinig effect op het jaarcijfer.

Bovendien is koopkracht een statisch begrip, waarin geen rekening wordt gehouden met verandering van de werkgelegenheid. De werkgelegenheid loopt in 2022 sterk op, in 2023 in beperktere mate. Er worden dus meer uren gewerkt en uitbetaald. Dit heeft wel effect op het beschikbaar inkomen en zo op de consumptie, maar is niet zichtbaar in de koopkrachtcijfers.